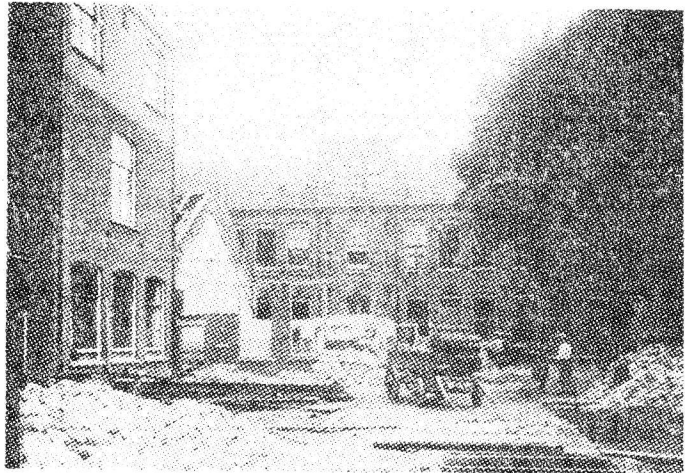

Kroniek van een school:

• Een der vele verbouwingen aan de school in de Raamstraat.

het Stevin-College

In 1884 besloot de Haagse gemeenteraad de kwijnende Burgerdag- en Avondschool in de smalle Raamstraat om te zetten in een HBS met 3-jarige cursus voor jongens. Op 1 september 1884 werd een geheel vernieuwd gebouw aan de Raamstraat 28 betrokken door zes leraren en 56 leerlingen. Voordien telde Den Haag een HBS met 5-jarige cursus (voor jongens) aan het Westeinde, waar ook het sedert 1838 bestaande gymnasium was gehuisvest en in 1879 volgde een middelbare school voor meisjes. Een ontwikkeling die natuurlijk door vele ouderen hoofdschuddend werd gevolgd. Toen de nieuwe school aan de Raamstraat (genoemd naar de ramen of droogrekken die eeuwen eerder in deze omgeving voor de lakenindustrie werden gebruikt) werd geopend zag dat deel van de binnenstad er

door Lex Dalen Gilhuys

nog heel anders uit. De aanleg van de Grote Marktstraat en de ontsluiting van de Kalvermarkt zouden pas een kleine veertig jaar later plaatsvinden, de spijt daarover zou nog langer duren. Het centrum van de stad lag rond 1880 nog vooral rond de Groenmarkt, Grote Markt, Westeinde en Wagenstraat.

Het deel van de binnenstad, waarin de Raamstraat lag, was nog een netwerk van smalle straatjes met hobbelkeien of klinkers, paardestront en hondepoep, waarvan alleen de laatste de vooruitgang heeft getrotseerd. Dat men ook toen

'de heer Valkema bespreekt de nieuwe schoolvereniging die z.i. niet in de goede richting wordt geleid (wat volgens spreker blijkt uit de jazzband en dat er onlangs is gedanst)'. Mededeling oktober 1924: '...het is mij gebleken dat soms uit één klasse meerdere meisjes of jongens tegelijk naar de toiletgelegenheden gaan. Ik verzoek u zeer beleefd zulks voortaan niet toe te staan'. Briefje aan de leraar gymnas-tiek uit februari '41:

'Ik hoorde van één van de jongens uit mijn klas dat ze u verteld hebben dat... en ... NSB-ers zijn. Daarop heeft u geantwoord: zo, zijn dat ook van die armoedzaaiers. Mijn eis is dat u voor de klas waar dus alle jongens bij zijn, verklaart wat dit alles heeft te betekenen. Bovendien wil ik dat u deze jongens een persoonlijke verontschuldiging aanbiedt. Gebeurt dit niet dan zal ik maatregelen treffen wegens belediging van de NSB. Getekend: vertegenwoordiger van de NSB in klasse 2A'.

Modern

Modern

Toen de ellende van de oorlog voorbij was en zich een 'nieuwe' toekomst leek af te tekenen drong ook de nieuwe tijd snel door op school. Er kwamen jazzbandjes. De school kreeg een dansleraar, de heer Alexander, die op beschaafde en verantwoorde wijze liefhebbers in de geheimen van de jitterbug en samba danste. En in de hete zomer van '47 kregen de leerlingen zelfs ijs van Jamin. Ook waren er acties. Zoals die in '53 voor blindengeleidehonden.

Toch geen onbewolkte toekomst. Want juist in de jaren 50 begon de binnenstad leeg te lopen en ook ernstig te ver-

door Lex Dalen Gilhuys

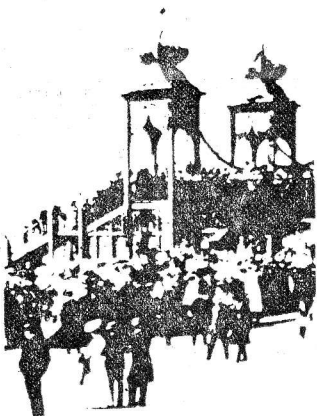
nog heel anders uit. De aanleg van de Grote Marktstraat en de ontsluiting van de Kalvermarkt zouden pas een kleine veertig jaar later plaatsvinden, de spijt daarover zou nog langer duren. Het centrum van de stad lag rond 1880 nog vooral rond de Groenmarkt, Grote Markt, Westeinde en Wagenstraat.

Het deel van de binnenstad, waarin de Raamstraat lag, was nog een netwerk van smalle straatjes met hobbelkeien of klinkers, paardestront en hondepoep, waarvan alleen de laatste de vooruitgang heeft getrotseerd. Dat men ook toen niet van een volstreekte stilte op straat kon spreken wordt in de 'kroniek van een school', ter gelegenheid van het 100-jarige Stevin-College bevestigd. Het lawaai van bolderkarren en rijtuigen stoorde het onderwijs en 's zomers stonk het water van de toen nog niet gedempte, maar wel fraaie Prinsegracht in walmen de klaslokalen in.

De Raamstraat liep nog door tot aan de Vlamingstraat, evenals de Wagenstraat trouwens, ter linkerzijde voerden het Groenendaal- en Gerbrandstraatje naar de Grote Markt. Rechts liep de Gedempte Raamstraat naar de Wagenstraat. Met de Gedempte Burgwal waren dit de aanlooproutes van de leerlingen naar school. Aanvankelijk zat er niet veel groei in het leerlingenaantal. Daar kwam rond 1890 verandering in. Zes jaar eerder was er al iets revolutionairs gebeurd: de instelling van een paas- en kerstvakantie. Wederom hoofdschuddende ouderen. Menigeen sloeg zich ook weer voor de kop toen in 1899 een drietal meisjes zijn intrede op de school deed. De eerst ingeschrevene was mej. Olivier,

• De benedengang, links stond je voor de klok.

HAEGSCHE DINGEN TOEN

dochter van de politiecommissaris. In 1921 werd de school aan de Raamstraat omgezet in een

HBS met 5-jarige cursus.

Toen in '34 het halve eeuwfeest werd gevierd (met 400 leerlingen) zat men in een gebouw waaraan eigenlijk altijd geknutseld en verbouwd was.

Spiegel

De kroniek 'spiegelt' het schoolleven in notulen, brieven, en programma's. Enkele hiervan:

Uit een vergadering van juli 1903: '...in de tweede plaats spreekt de heer Heijligers naar aanleiding van een paar hem bekend geworden gevallen van onanie. Hij ontwikkelt de gevaren van verschillende aard die z.i. eruit voortkomen en wil dat door bevoegden, zoals de leraar gymnastiek en Nat. Historie over het geslachtsleven wordt gesproken. De zaak wordt netelig geacht. Wellicht hebben vele ouders er bezwaar tegen'.

Uit een vergadering april 1924:

Modern

Toen de ellende van de oorlog voorbij was en zich een 'nieuwe' toekomst leek af te tekenen drong ook de nieuwe tijd snel door op school. Er kwamen jazzbandjes. De school kreeg een dansleraar, de heer Alexander, die op beschaafde en verantwoorde wijze liefhebbers in de geheimen van de jitzterbug en samba danste. En in de hete zomer van '47 kregen de leerlingen zelfs ijs van Jamin. Ook waren er acties. Zoals die in '53 voor blindengeleidehonden.

Toch geen onbewolkte toekomst. Want juist in de jaren 50 begon de binnenstad leeg te lopen en ook ernstig te verpauperen. Het leerlingental liep terug. Men moest verhuizen, zoals zich later alle middelbare scholen in de binnenstad op het Edith Stein College na, buiten de grachtengordel vestigden.

Op 8 juli 1964 sloot wethouder mr. M. Vrolijk de Stevin-HBS. In dat jaar werden de Stevin en de Zuiderpark-HBS samengevoegd. De laatste bestond pas 13 jaar, gevestigd aan de Zuidlarenstraat.

Als eerste Haagse school begon het Stevin-Lyceum onder de experimenteerwet als schoolengemeenschap voor gemeentelijk voortgezet onderwijs. Toen ontstonden ook de nieuwe functies waartegen zij, die de instelling van een klasleeraar al als modern beschouwden, misschien nu moeite hebben: studieleider, contactdocent, regiedocent, decaan, het is allemaal allang gewoon geworden. Het Stevin College staat nu met een hechte basis midden in het moderne middelbare onderwijs.

Het eeuwfeest is gisteren en vandaag met een reünie gevierd.

(Kroniek van een school, 1884-1984).